

РЕШЕНИЕ

№ 3150

гр. София, 10.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Красимир Мазгалов

Членове: Силвана Гълъбова
Мария С.а

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Силвана Гълъбова Въззивно гражданско дело
№ 20221100502939 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 – 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на ответника „БАС Е.“ ООД срещу решение от 16.04.2020 г. по гр.д. №40658/2019 г. на Софийския районен съд, 88 състав, с което е уважен предявеният от Л. Р. С. срещу жалбоподателя отрицателен установителен иск с правно основание чл.439 ГПК и чл.124 ГПК за сумите на обща стойност 783,17 лв., от които: 32,97 лв. – главница за ползвани далекосъобщителни услуги по договор от 12.06.2008 г., ведно със законната лихва върху нея, считано от 17.11.2011 г. до окончателното изплащане, възлизаща на 25,35 лв., за които е бил издаден изпълнителен лист от 15.05.2012 г. въз основа на влязла в сила заповед за изпълнение по чл.410 ГПК по гр.д. №49332/2011 г. по описа на СРС, 30 състав, както и разноските по образуваното въз основа на него изп.д. №20198600401209 на ЧСИ В.М. с район на действие СГС, а именно в размер на 286,00 лв., 53,20 лв. – такса по т.26 от Тарифата на ЗЧСИ, и 360,00 лв. – адвокатско възнаграждение, и разноските по заповедното производство в размер на 25,00 лв., като ответникът е осъден да заплати на ответника разноски по делото и за производството по обезпечаване на бъдещия иск.

В жалбата се твърди, че решението на СРС е неправилно – постановено в нарушение на материалния закон, както и в противоречие с практиката на ВКС. Сочи, че предявеният иск е процесуално недопустим за сумите, които не са обективирания в изп. лист. Поддържа, че погасителната давност за процесните вземания е била прекъсната с сезирането на СРС със заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 ГПК и едва след 26.06.2015 г. давността би могла да започне да тече. Предвид изложеното жалбоподателят моли въззивния съд да обезсили решението в частта за сумите в размер на 25,35 лв. лихва, 286,00 лв. – разноски по изп. дело, 53,20 лв. – такса по ЗЧСИ, 360,00 лв. – адвокатско възнаграждение, разноски по заповедното производство в размер на 25,00 лв. и да прекрати производството по делото в тази му част, и да отмени решението в останалата част, и да отхвърли изцяло предявения иск за недължимост на процесните вземания. Претендира разноски.

Въззиваемата страна Л. Р. С. в срока за отговор по чл.263 ал.1 ГПК не взема

становище по жалбата, в о.с.з. – оспорва същата. Претендира разноски.

Съдът, като обсъди доводите във въззивната жалба относно атакувания съдебен акт и събраните по делото доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

Жалбата е подадена в срок и е допустима, а разгледана по същество е **частично основателна**.

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т.1 от ТР №1/09.12.2013 г. по тълк.д. №1/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

Настоящият случай не попада в двете визирани изключения, поради което въззивният съд следва да се произнесе по правилността на решението само по наведените оплаквания в жалбата.

Процесното първоинстанционно решение е валидно, но е недопустимо в частта, в която съдът е уважил предявения иск за разноските по образуваното въз основа на изп. лист изп.д. №20198600401209 на ЧСИ В.М. с район на действие СГС, а именно: в размер на 286,00 лв., 53,20 лв. – такса по т.26 от Тарифата на ЗЧСИ, и 360,00 лв. – адвокатско възнаграждение. За ищеца липсва правен интерес за установяване недължимост на суми за разноски и такси по процесното изпълнително дело. Сумата от 286,00 лв. за разноски по чл.81 ЗЧСИ, сумата от 53,20 лв. за такса по т.26 Тарифата и сумата от 360,00 лв. за адвокатско възнаграждение не се претендирани от ответника суми въз основа на изпълнителния титул по изп. дело, а представляват разноски и заплатени такси по ЗЧСИ, дължими във връзка с образуването и воденето на изпълнителното дело. Съгласно чл.79 ал.1 т.1 пр.1 ЗЗД разноските по изпълнението са за сметка на длъжника, освен в случаите, когато делото се прекрати съгласно чл.433 ГПК. Според чл.433 ал.1 т.7 ГПК изпълнителното производство се прекратява при представено влязло в сила решение, с което е уважен искът по чл.439 ГПК. Евентуалното благоприятно съдебно решение води автоматично до недължимост на разноски и такси по образуваното изпълнително дело от страна на длъжника – по арг. от чл.79 ал.1 т.1 пр.1 ЗЗД, поради което и за ищеца липсва изначално правен интерес от претенциите за установяване недължимост на посочените суми. Налице е произнасяне на СРС по недопустим иск, което в приложение правомощията на въззивния съд по чл.270 ал.3 изр.1 ГПК налага извод за обезсилване на решението в тази част.

Процесното първоинстанционно решение е правилно в останалата му част по следните съображения:

Разпоредбата на чл.439 ГПК предвижда защита на длъжника по исков ред, след като кредиторът е предприел изпълнителни действия въз основа на изпълнителното основание. Правно легитимирани страни по иска по чл.439 ГПК се явяват страните в изпълнителното производство, като ищецът - длъжник в изпълнителното производство твърди погасяване изцяло или частично на вземането, предмет на делото, чийто носител е ответникът - взыскател в производството. По своя характер искът е отрицателен установителен, като се основава на твърдението на ищеца, че не дължи престацията, за която е осъден с влязъл в сила съдебен акт, предвид настъпили след приключване на съдебното дирене факти.

При отрицателния установителен иск в тежест на ищеца е да установи съществуването на правен интерес от иска. Съдът следи служебно за същия през цялото развитие на производството, като в хипотеза, в която твърденията на ищеца за правен интерес от иска не се установят по делото, то производството по тези искове е недопустимо и същото следва да се прекрати. Правният интерес е абсолютна процесуална предпоставка за допустимост на иска и ако в хода на делото твърденията за наличието на такъв не се установят, то съдът следва да прекрати производството без да се произнася по основателността на иска /в този смисъл ТР №8/2013 г. по тълк.д. №8/2012 г. на ОСГТК на ВКС/.

С ТР №2/2013 г. на ОСГТК на ВКС – т.10, е прието, че когато взыскателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено на основание чл.433 ал.1 т.8 ГПК нова

погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие. Според мотивите на същото тълкувателно решение прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ /независимо от това дали прилагането му е поискано от вискателя и или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане на вискателя, съгласно чл.18 ал.1 ЗЧСИ/ - насочването на изпълнението чрез налагане на запор или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършване на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и др. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица. Прието е, че не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др. Със същото ТР е прието, че прекъсването на давността с предявяването на иск и др. действия по чл.116 б. „б“ ЗЗД и прекъсването на давността с предприемането на действия за принудително изпълнение по чл.116 б. „в“ ЗЗД са уредени по различен начин, че законодателят е уредил отделно хипотезата на чл.116 б. „в“ ЗЗД относно давността в принудителното изпълнение, без да възпроизведе правилата за спиране и отпадане на ефекта на прекъсването в исковия процес, че тези правила са неприложими при прекъсването на давността с предприемането на действия за принудително изпълнение по чл.116 б. „в“ ЗЗД не защото ефектът на спирането в този случай настъпва безвъзвратно, а защото в този случай няма спиране на давността, нито отпадане на ефекта на прекъсването. Прието е също, че при изпълнителния процес давността се прекъсва многократно с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, изграждащо съответния способ. Посочено е, че искането да бъде приложен отделен изпълнителен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, но по изричната разпоредба на закона давността се прекъсва с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение. Прието е, че нова давност започва да тече с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение. Перемпцията е без правно значение за давността. Когато изпълнителният процес е прекратен поради перемпция на основание чл.433 ал.1 т.8 ГПК, новата давност започва да тече от последното и прекъсване с надлежно извършено изпълнително действие или признание на вземането от длъжника. Когато по изпълнителното дело е направено искане за нов способ, след като перемпцията е настъпила, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ – той дължи подчинение на представения и намиращ се все още у него изпълнителен лист. Единствената правна последица от настъпилата вече перемпция е, че съдебният изпълнител следва да образува новото искане в ново – отделно изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по право. Новото искане на свой ред прекъсва давността независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело или не е образувал ново дело, като във всички случаи той е длъжен да приложи искания изпълнителен способ /решение №37/24.02.2021 г. по гр.д. №1747/2020 г. по описа на ВКС, IV ГО/.

По делото не е спорно, че по повод процесните вземания е издаден на 15.05.2012 г. изп. лист по гр.д. №49332/2011 г. по описа на СРС, 30 състав, въз основа на който 29.05.2019 г. е образувано изп.д. №20198600401209 по описа на ЧСИ В.М..

Не е спорно, а и се установява от представените съобщения, изх. №№50832/07.06.2019 г. и 50830/07.06.2019 г., че са наложени запори върху банковите сметки на ищеца в „Общинска банка“ АД и върху трудовото му възнаграждение.

Съгласно разпоредбата на чл.117 ал.2 ЗЗД давността е винаги петгодишна, ако вземането е установено със съдебно решение. Заповедта за изпълнение замества съдебното решение като изпълнително основание, но при оспорването и от длъжника чрез възражение по реда на чл.414 ГПК проверката дали вземането съществува се извършва в общия исков процес. По силата на чл.416 ГПК, когато възражение не е подадено в срок, заповедта за изпълнение влиза в сила. Не е налице изрична правна норма, която да предвижда, че съществуването на вземането в този случай е установено със СПН. Следва да се съобрази обаче обстоятелството, че ако длъжникът не възрази в рамките на установения в нормата на

чл.414 ал.2 ГПК преклузивен двуседмичен срок, заповедта влиза в сила, като се получава ефект, близък до СПН, тъй като единствената възможност за оспорване на вземането са основанията по иска с правно основание чл.424 ГПК - при новооткрити обстоятелства и нови писмени доказателства. В този смисъл е трайната и непротиворечива съдебна практика /определение №480 от 19.07.2013 г. по ч.гр.д. №2566/2013 г. на IV ГО на ВКС/. С изтичането на преклузивния срок за подаване на възражение против заповедта се получава крайният ефект, а именно - на окончателно разрешен правен спор относно съществуването на вземането.

По изложените съображения съдът намира, че нормата на чл.117 ал.2 ЗЗД следва да намери приложение и по отношение на процесните вземания, за които е налице заповед за незабавно изпълнение по чл.410 ГПК и е издаден и изпълнителен лист. Настоящият съдебен състав намира, че процесната заповед за изпълнение по чл.410 ГПК е влязла в сила поради неподаване на възражение от страна на длъжника в срока по чл.414 ал.2 ГПК, доколкото по делото това обстоятелство е безспорно между страните, респ. липсват твърдения и представени доказателства за подадено възражение от длъжника по чл.414 ГПК.

При тези данни, настоящият съдебен състав намира, че по отношение на процесните вземания е изтекла петгодишната погасителна давност, тъй като от датата на издаване на процесния изп. лист /15.05.2012 г./ до датата на описаните по-горе запори /15.07.2019 г./ не са извършвани никакви валидни изпълнителни действия.

Съгласно цитираното от въззивника във въззивната жалба ППВС №3/1980 г. погасителната давност не тече, докато трае изпълнителният процес относно принудителното осъществяване на вземането. С решения на ВКС №№170/17.09.2018 г. по гр.д. №2382/2017 г., IV ГО, 51/21.02.2019 г. по гр.д. №2917/2018 г., IV ГО, и др. е прието, че извършената с т.10 ТР №2/2013 г. отмяна на ППВС №3/1980 г. поражда действие от датата на обявяването на ТР, като даденото с т.10 ТР №2/2013 г. разрешение се прилага от тази дата /26.06.2015 г./ и то само по отношение на висящите към този момент изпълнителни производства, но не и към тези, които са приключили преди това. Ако към момента на обявяване за изгубило сила на ППВС №3/1980 г. изпълнителното производство не е висящо, новата давност е започва да тече от прекратяването на изпълнителното дело /така решение №37/24.02.2021 г. по гр.д. №1747/2020 г. по описа на ВКС, IV ГО/. В процесния случай обаче до 26.06.2015 г. погасителна давност не би могла да не тече, тъй като към тази дата въобще не е било образувано изп. дело.

Поради изложеното и поради съвпадане на крайните изводи на двете съдебни инстанции решението на СРС следва да бъде потвърдено в частта, в която предявеният отрицателен установителен иск за сумата от 32,97 лв. – главница, ведно със законната лихва върху нея, считано от 17.11.2011 г. до окончателното изплащане, възлизаща на 25,35 лв., и за сумата от 25,00 лв. - разноски по заповедното производство, е уважен. Решението обаче следва да бъде отменено в частта, в която на ищеца са присъдени разноски по делото за разликата над сумата от 118,85 лв. и разноски за производството по обезпечаване на бъдещ иск за разликата над сумата от 36,17 лв. с оглед недопустимата част на решението.

С оглед изхода на делото и направеното искане на ответника на основание чл.78 ал.3 ГПК следва да се присъдят разноски в първоинстанционното производство в размер на сумата от 317,64 лв., представляваща адвокатско възнаграждение, и на основание чл.78 ал.1 ГПК разноски във въззивното производство в размер на сумата от 22,34 лв., представляваща държавна такса. С оглед изхода на делото и направеното искане на въззиваемата страна на основание чл.78 ал.3 ГПК следва да се присъдят разноски във въззивното производство в размер на сумата от 212,78 лв., представляваща адвокатско възнаграждение.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение №73526 от 16.04.2020 г., постановено по гр.д. №40658/2019 г. по описа на Софийски районен съд, 88 състав, **в частта**, в която е признато за установено

по предявените отрицателни установителни искове с правно основание чл.439 и чл.124 ГПК, че ищецът **Л. Р. С.**, ЕГН *****, адрес: гр. София, ул. ***** не дължи на ответника **„БАС Е.“ ООД**, ЕИК *****, седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****, разноските по образуваното изп.д. №20198600401209 на ЧСИ В.М. с район на действие СГС, а именно в размер на 286,00 лв., 53,20 лв. – такса по т.26 от Тарифата на ЗЧСИ, и 360,00 лв. – адвокатско възнаграждение, и **ПРЕКРАТЯВА** производството по делото в тази му част.

ОТМЕНЯ решение №73526 от 16.04.2020 г., постановено по гр.д. №40658/2019 г. по описа на Софийски районен съд, 88 състав, **в частта**, в която **„БАС Е.“ ООД**, ЕИК *****, седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****, е осъден да заплати на **Л. Р. С.**, ЕГН *****, адрес: гр. София, ул. ***** на основание чл.78 ал.1 ГПК разноски за производството за разликата над сумата от 118,85 лв. и разноски за производството по обезпечаване на бъдещ иск за разликата над сумата от 36,17 лв.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата му част.

ОСЪЖДА Л. Р. С., ЕГН *****, адрес: гр. София, ул. ***** да заплати на **„БАС Е.“ ООД**, ЕИК *****, седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****, на основание чл.78 ал.3 ГПК сумата от **317,64 лв.**, представляваща разноски в първоинстанционното производство, и на основание чл.78 ал.1 ГПК сумата от **22,34 лв.**, представляваща разноски във въззивното производство.

ОСЪЖДА БАС Е.“ ООД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****, да заплати на **Л. Р. С.**, ЕГН *****, адрес: гр. София, ул. ***** на основание чл.78 ал.3 ГПК сумата от **212,78 лв.**, представляваща разноски във въззивното производство.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____